

Het Waasse Bieke

Wase Imkersbond vzw

Driemaandelijks tijdschrift- 44ste jaargang - januari, februari, maart 2025- editie 202

V.u. en afzender Smet Geert, Droogveldstraat 201, 2880 Mariekerke

Afgiftekantoor 9100 St-Niklaas 1 P802138

Agenda januari, februari, maart 2025

Datum & tijdstip	Activiteit	Locatie
Vrijdag 24 januari 19u30	Quiz WIB en Ambrosius Sinaai	Cultureel centrum Lokeren
Zaterdag 25 januari 10u-16u	Waswafelenbak	Landbouwschool Sint-Niklaas
Donderdag 13 februari 20u	Praatcafe AH en verdeling vangkooien	Huize Steenstraete Sint-Niklaas
Zondag 9 maart 10u-13u	2de hands en plantenmarkt	Hof ter Saksen
Vrijdag 14 maart 19u30	Bijenproducten door Mieke D.S.	Cultureel centrum Lokeren
Zondag 16 of 23 maart 14u	Plantenruildag Oost-Vlaanderen	Laarne (Kalken)
Zaterdag 29 maart (HOR)	Alles over wilgen (presentatie en bezoek aan Salixdevos)	OC De Wisse

(HOR) = georganiseerd door Hortus Ter Saksen

Leden die over een **e-mailadres** beschikken en dit nog niet kenbaar hebben gemaakt aan de WIB vragen wij dringend dit te doen voor een snelle communicatie indien nodig.

Stuur een mail naar admin@waseimkersbond.be of smetgeert@gmail.com

Inhoudstafel

Bijenspreuken.....	4
Wilgen enten	5
Brief FAVV	6
Knopig helmkruid	7
Bijenweide in de winter.....	8
Ambrosius op bezoek	10
Bijen op de Canarische eilanden	12
Terugblik op het AH seizoen	18
Update harpen	22

Vergaderzaal

Gebroeders Van Raemdonckkring
Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86, 9100 Sint-Niklaas

Wenst u te reageren of heeft u een prangende vraag of mededeling?

admin@waseimkersbond.be

Bijenspreuken

Wie de honing wil uithalen, moet het steken van de bijen verdragen.

Wie iets verlangt, moet zich de moeilijkheden waarmee dit gepaard gaat, getroosten.

Is de bij haar angel kwijt, dan sterft zij snel van enkel spijt.

Wraak geeft alleen voor een ogenblik voldoening, maar heeft op de duur een fatale
uitwerking voor elke betrokkene. Wraak loont niet.

Nieuwjaarswensen

Beste bestuurders en medehoningliefhebbers,

Het nieuwe jaar is weer aangebroken, en zoals onze bijen weten: een goede start begint met een goed georganiseerde zwerm. Laten we 2025 aanvliegen met dezelfde energie waarmee onze dames de lente begroeten: ijverig, goed op elkaar afgestemd en een tikkeltje buzz-y!

Dit jaar belooft een mooie bijenkast vol nieuwe kansen te worden. Misschien hier en daar een steekje laten vallen, maar zoals altijd blijven we zoemen en bouwen aan iets groots.

Laten we samen streven naar meer nectar, en hopelijk een honingopbrengst die ons doet dansen als een bij op een bloemenveld.

Kortom: op naar een zoet, succesvol en zwermend 2025!

Proost met propolis,

Groetjes, Uw voorzitter Guido

Wilgen enten

Guido demonstreert - Foto Olivier Foubert

Leden in actie - Foto Olivier Foubert

Brief FAVV

Beste leden,

Sommigen kregen een brief van FAVV, anderen hebben die nog te verwachten. Onderwerp van deze brief: FAVV - heffing 2024 - webaangifte.

Wat houdt dit in? FAVV wil zijn gegevens bijwerken, een aantal imkers is immers gestopt met de activiteit zonder FAVV hiervan te verwittigen. Tot 24 kasten wordt er geen heffing toegepast, vanaf 25 kasten en meer wordt er wel een heffing toegepast.

Als u zelf de aangifte doet:

- dan kan dit via de website die vermeldt is op de brief
- of u dan dit telefonisch via het nummer vermeld op de brief
- of u doet niets en dan wordt verondersteld dat er niets in uw situatie gewijzigd is.

Er is een uitgebreide beschrijving op onze website voor imkers die het zelf willen doen. Bestuurslid Geert Smet gaf een document vrij waarin u alle stappen kan doorlopen. Alle informatie op: <https://www.waseimkersbond.be/2024/12/15/favvbrief/>

Groetjes, Het bestuur

Knopig helmkruid

Detail en overzichtsfoto van knopig helmkruid

Voor de schrijver van dit artikeltje: het “kruid van het jaar 2024”.

Knopig helmkruid (*Scrophularia nodosa*) is een plant uit de helmkruidfamilie (*Scrophulariaceae*). Het is een tamelijk hoge, bijna onbehaarde plant die voorkomt op vochtige, voedselrijke plaatsen, zoals boszomen, kapvlakten en bermen. En dus al enkele jaren ook in mijn tuin.

De zeer kleine bloemen – die op kleine helmpjes lijken - zijn roodbruin en lokken bijen, hommels en wespen. De kroonbuis is groengeel, bolvormig en heeft vijf stompe lippen waarvan de twee bovenste iets langer zijn dan de rest. De kelk is vijftandig.

Er is sprake van een smalle bloeiwijze van bijschermen, die bloeien van juni tot september. De stengel is vierkantig. De bladeren zijn eirond tot langwerpige-eirond, ze hebben een hart- of wigvormige voet en zijn 6–13 cm lang. De bladranden zijn gezaagd. Soms heeft de gehele plant een donkerbruinrode kleur.

Knopig helmkruid heeft een eivormige doosvrucht.

Knopig helmkruid

Ondergronds heeft dit kruid een dikke wortelstok met knolachtige uitwassen. Door deze wortelstok kan de plant overwinteren; het is dus een meerjarige plantensoort.

Het is de waardplant voor o.a. de helmkruidvlinder, heidedwergspanner en nog enkele vertegenwoordigers van de nachtvlinders uit de familie van de nachtuiltjes. Kenmerkend zijn de mooie rupsen maar de “lelijke” vlindertjes. De helmkruidbladwesp daarentegen heeft zowel een mooie opvallende rups als een schitterend volwassen voorkomen. Met haar 11 tot 14 mm grote lichaam lijken zij zeer goed op “gewone” wespen. En dan heb je nog de helmkruidbladschaver. Het is een klein bol kevertje uit de familie van de snuitkevers. Wat maakt dit plantje voor mij “ het kruid van het jaar”? Wel ik heb een heel bloemrijke tuin maar dit wilde plantje, dat ik al jaren gedoog, trekt veruit de meeste insecten aan. Vooral hommels zijn er gewoon dol op. Maar ook verschillende solitaire bijen en soms ook een honingbij zijn bezoekers van dit onooglijk klein bloempje. Van mij mag het blijven.

Groetjes, Darkonius

Bijenweide in de winter

Mahonie eind december 2024 - Foto Guido

Salix x medemeii op 8 jan. 2025 - Foto Guido

Bijenweide in de winter

Ondanks de titel maken we in de huidige seizoenen nog weinig winter mee. En dat ondervinden ook onze bijen op verschillende manieren.

Ten eerste vlogen de Aziatische hoornaars uit tot in december en was het zeker nuttig om nog lokvallen op te zetten met verse lokstof.

Ten tweede lijkt er ook aan de bloei geen einde te komen. De mahoniebloei die bedoeld is voor het vroege voorjaar is in december in volle bloei en wordt bij +8° goed bevolgen. Daardoor komt er in de volken ook geen werkelijke winterrust en dus ook geen broedstilstand, wat nadelig is voor de overleving van het bijenvolk en eerder positief voor de varroa- week! Het zal ook wel variëren van bijenvolk tot bijenvolk maar op dit moment, en dat is 10 januari zie ik ijs op de vliegplank afkomstig van condensatie en dat betekent broed in de kast. Op dat moment vrees ik wel voor de overlevingskansen moest er nog een periode stevige vorst volgen, maar hoelang is dat al geleden??

Ook bij mijn wilgencollectie zie ik al lentekriebels want de grijze katjes komen al veelvuldig piepen uit de knoppen en zeker bij de Salix Medemeii staan die katjes al in volle grootte te pronken. Eentje onderaan de struik staat zelfs al geel te verkleuren. Veel te vroeg zou je zeggen, maar stel dat het binnen 2 weken toch mocht verwarmen, wat best mogelijk is in het huidige klimaat, dan vliegen mijn bijen zeker op die ontluikende katjes en kan het veel bijdragen aan de slinkende stuifmeelvoorraad in de kast. Ook de hyacinten en andere vroege bolgewassen laten al hun bloeivorm boven piepen en de Helleborus staat al mooi in bloei. Belangrijk detail is wel dat deze vroege bloei in de onmiddellijke omgeving van de bijenstand staat want met lage temperaturen vliegen de bijen slechts een beperkte afstand.

Ondertussen heb ik mijn Salix 'Semperflorens' al wat gesnoeid en is er dus plantmateriaal ter beschikking. De winterperiode is ook de geschikte periode om vaste planten te scheuren en de ontstane gaten met wat compostgrond op te vullen. De afgescheurde stukken kan je in bakken op potten bewaren om mee te nemen naar onze 2dehands- en plantenmarkt op 9 maart.

Zo zie je maar, een imker heeft steeds wat om handen en leeft mee met de seizoenen.

Ambrosius op bezoek

Goede avond allemaal, het doet me veel plezier om te zien hoeveel enthousiasme hier weeral is voor de viering van jullie patroonheilige. Gisteren was mijn collega Sinterklaas jarig, maar door het slechte weer hier is hij al vlug vertrokken naar het warme Spanje, maar niet voordat ik nog wat lekkers uit zijn tas heb gehaald voor de hier aanwezige jongeren. Kom maar eens naar hier .

Ik moet toch een misverstand melden, want ik ben niet van Spanje afkomstig maar van Milaan in Italië waar ik vele jaren bisschop was.

Ik vernam spijtig nieuws van mijn 2 trouwe volgelingen Georges en Paul, maar ik heb vernomen via mijn contacten hierboven dat ze al compagnie gevonden hebben met Fons en Jos en Theo, ze hadden namelijk al veel te vertellen over de Wase Imkersbond.

Ik ben wel zeer content dat de opvolging in de bestuurskamer van de WIB al afgesproken is. T'zal geen gemakkelijke opdracht zijn om alles goed te regelen zoals voordien maar ik zou toch al beide imkers, Koen De Rop en Nils Huyg willen belonen voor hun engagement. Echt officieel is het nog niet want naar het schijnt moet dat hier nu via het Belgisch staatsblad officieel gemaakt worden. Moesten jullie nu echt een VZW worden? Wat een gedoe toch om de administratie te plezieren. Laat Koen en Nils nu toch maar eens hier komen, dan geef ik hen nu al mijn goedkeuring.

Dat het feest hier zo goed geregeld is en de bediening geweldig goed, heb ik horen zeggen, dus wil ik ook die vrijwilligers eens in de kijker zetten en hen een beloning geven voor hun prestaties. Zij mogen ook eens tot hier komen.

Wat jullie gouden jubileum betreft, naar ik gehoord heb echt een voltreffer, maar dat mocht ook wel al na 50 jaar reilen en zeilen in de imkerswereld en wat me vooral pleziert is dat jullie er nog steeds een gewoonte van maken om jullie patroon te vieren, mijzelf dus. Daarom heb ik jullie beloond met mijn eigen beeltenis in bijenwas gegoten. Een schoon aandenken aan het feestjaar vind ik wel. Spijtig genoeg had ik die dag geen vervoer om de verplaatsing te maken naar Sint-Niklaas.

Als ik toch nog een aanbeveling mag doen voor jullie werking, ondanks al de belagers voor onze dappere bijenvolken en even dappere imkers om dat nog allemaal te beredderen, zou ik toch graag zien dat jullie volgend jaar eens wat dieper ingaan op het plezier van het

Ambrosius op bezoek

imkerei en op het geluk dat jullie hebben om constant mee te leven met de natuur en zijn ontwikkeling gedurende de seizoenen.

Het was mij terug een hele eer om op jullie viering aanwezig te kunnen zijn, maar ik wil terug naar Milaan op zoek naar beter weer.

Graag tot volgend jaar.

Wassen beeldje - Foto Olivier Foubert

Lekkernijen - Foto Olivier Foubert

Groetjes, Ambrosius

Bijen op de Canarische eilanden

Last-minute besloten we een streepje zon op te zoeken en naar de Canarische eilanden te trekken. Tenerife en Lanzarote stonden op het programma. Vanzelfsprekend ook verschillende natuurwandelingen en het speuren naar lokale bijen en honing.

De inheemse honingbij van Tenerife: unieke eigenschappen en bedreigingen

De honingproductie op Tenerife wordt grotendeels mogelijk gemaakt door de inheemse zwarte honingbij, de *Apis mellifera canariensis*. Deze ondersoort van de westerse honingbij is perfect aangepast aan het klimaat en de flora van de Canarische Eilanden, en speelt een cruciale rol in het behoud van de biodiversiteit op Tenerife. Toch wordt deze inheemse bij bedreigd door concurrentie van uitheemse bijen, wat grote gevolgen kan hebben voor de natuur en de honingproductie van het eiland.

Traditionele bijenkast - Foto Olivier Foubert

Eigenschappen van de inheemse honingbij

De *Apis mellifera canariensis* onderscheidt zich door enkele unieke eigenschappen die haar geschikt maken voor het leven op Tenerife:

1. Klimaatbestendigheid:

De zwarte honingbij kan uitstekend omgaan met de variërende temperaturen en het droge, vulkanische landschap van Tenerife. Ze zijn bestand tegen de hitte in de kuststreken en de koele, ruwe omstandigheden in de bergen.

2. Gedrag:

Deze bijen staan bekend om hun rustige en niet-agressieve karakter, wat het werken met hen voor imkers gemakkelijker maakt. Ze hebben een efficiënte manier van voedsel verzamelen en zijn zeer goed in het benutten van de diverse planten op het eiland, waaronder endemische soorten.

Bijen op de Canarische eilanden

3. Rol in de biodiversiteit:

De zwarte honingbij bestuift endemische planten die nergens anders ter wereld voorkomen, zoals de Teide-brem (*Cytisus supranubius*) en het Canarische slangenkruid (*Echium wildpretii*). Hierdoor helpt ze unieke ecosystemen in stand te houden.

Bedreigingen door uitheemse honingbijen

Ondanks de belangrijke rol van de inheemse honingbij, wordt ze bedreigd door de introductie van uitheemse bijen, voornamelijk de standaard *Apis mellifera*-rassen uit Europa. Deze bedreigingen zijn onder meer:

1. Concurrentie om voedsel:

Uitheemse bijen concurreren met de zwarte honingbij om nectar en stuifmeel, vooral in droge periodes waarin de voedselbronnen beperkt zijn.

2. Kruisingen:

Wanneer uitheemse bijen kruisen met de inheemse honingbij, kan dit leiden tot verlies van de unieke genetische eigenschappen van de *Apis mellifera canariensis*, zoals haar aanpassingsvermogen en rustige gedrag.

3. Ziektes en parasieten:

Uitheemse bijen kunnen ziektes of parasieten meenemen die de inheemse bijenpopulatie aantasten. Een bekend voorbeeld is de Varroa-mijt, die bijen ernstig kan verzwakken.

4. Verlies van endemische flora:

Omdat de inheemse bijen speciaal zijn aangepast aan de bestuiving van endemische planten, kan hun afname leiden tot een afname van deze unieke flora, met gevolgen voor het hele ecosysteem.

Bescherming van de inheemse bij

Om de inheemse honingbij te beschermen en de biodiversiteit van Tenerife te behouden,

Bijen op de Canarische eilanden

zijn er verschillende maatregelen nodig:

- **Beheersing van uitheemse bijen:** Het beperken van de introductie van niet-inheemse bijensoorten op het eiland. Dit kan door strikte regelgeving en controles.
- **Imkers ondersteunen:** Lokale imkers spelen een cruciale rol in het behoud van de inheemse bij. Het aanbieden van subsidies, educatie en ondersteuning helpt hen hun traditionele methoden voort te zetten.
- **Bescherming van habitat:** het behoud en herstel van natuurlijke habitats op Tenerife, zoals het Teide Nationaal Park en de Corona Forestal, is essentieel voor de bijen en de planten die ze bestuiven.
- **Bewustwording creëren:** campagnes om zowel de lokale bevolking als bezoekers te informeren over het belang van de zwarte honingbij en de bedreigingen waarmee ze wordt geconfronteerd, kunnen bijdragen aan betere bescherming.

Een onmisbare schakel in Tenerife's ecosysteem

De inheemse honingbij van Tenerife is niet alleen een producent van uitzonderlijke honing, maar ook een onmisbare schakel in de ecologische balans van het eiland. Door haar unieke eigenschappen en nauwe band met de flora van Tenerife is ze een symbool van biodiversiteit en traditie. Het beschermen van deze honingbij is niet alleen belangrijk voor de honingproductie, maar ook voor het behoud van de unieke natuur van Tenerife, die zowel bewoners als bezoekers inspireert.

De honing van Tenerife: een uitdrukking van het landschap

Tenerife, een eiland dat bekend staat om zijn gevarieerde landschappen en vulkanische gronden, biedt een unieke omgeving voor bijenteelt. Dankzij het milde klimaat en de rijke flora produceert Tenerife een breed scala aan uitzonderlijke honingsorten. De honingbijen op het eiland, waaronder de inheemse zwarte honingbij (*Apis mellifera canariensis*), zorgen samen met 500 imkers en ongeveer 10.000 mobiele bijenkasten voor een jaarlijkse productie van 150.000 kilo honing – goed voor 50% van de totale honingproductie op de Canarische Eilanden.

Imkers op Tenerife behandelen hun bijenkasten met zorg en respect, wat honingproductie op het eiland meer maakt dan alleen een landbouwpraktijk – het is een cultureel

Bijen op de Canarische eilanden

erfgoed. De honing van Tenerife weerspiegelt de veelzijdigheid van het landschap, van de vulkanische hoogtes van de Teide tot de vruchtbare kuststreken.

De flora van Tenerife omvat zowel endemische plantensoorten als een grote variatie aan bloemen. Dit resulteert in unieke combinaties van smaken, kleuren en aroma's die nergens anders ter wereld te vinden zijn. Imkers verplaatsen hun bijenkasten strategisch over het eiland, op zoek naar de beste bloesems in verschillende seizoenen en hoogtes. Hierdoor ontstaan honingsoorten die variëren van lichte, delicate smaken tot donkere, intensere varianten.

Multiflorale honing

Bloem van de witte brem - Foto Olivier Foubert

Een soort slangenkruid - Foto Olivier Foubert

De multiflorale honing van Tenerife komt voort uit een mix van bloemen, zonder dat één plantensoort domineert. Deze honingsoorten worden vaak ingedeeld op basis van de hoogte waarop ze zijn geproduceerd:

1. Honing uit hooggebergte:

Gemaakt op hoogtes boven 1200 meter, vooral in het Teide Nationaal Park. Teide witte bremhoning (Miel de Retama del Teide): Een traditionele, licht amberkleurige

Bijen op de Canarische eilanden

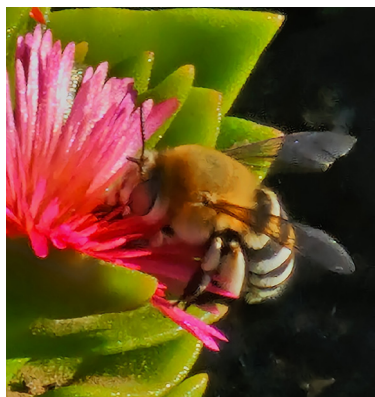
honing met een subtiele smaak. Ideaal voor thee of als ontbijtzoetigheid.

2. Honing uit middenzones
Geproduceerd tussen 450 en 1200 meter. Deze honing kan variëren van sterk en kruidig (bij dominantie van heide, venkel of kastanje) tot mild en aromatisch (bij dominantie van oregano of eucalyptus).
3. Honing van de kuststreek
Geproduceerd op hoogtes onder 450 meter, met ingrediënten zoals sinaasappelbloesem, avocado en bananenplanten. Avocado-banaanhoning (Miel de Aguacate-Platanera): Een donkerkleurige honing met een intens aroma dat doet denken aan karamel en rijp fruit.

Monoflorale honing

Naast multiflorale honing produceert Tenerife ook monoflorale honing, waarbij de nectar voornamelijk van één plantensoort afkomstig is. Enkele voorbeelden:

- Slangenkruidhoning (Miel de Tajinaste): Licht van kleur en mild van smaak, met een bloemige geur. Ideaal om te combineren met verfijnde gerechten zonder de smaak te overheersen.
- Heidehoning (Miel de Brezal): Geproduceerd in gebieden met heide (*Erica arborea*), tijm en oregano. Deze amberkleurige honing heeft een medium-intens aroma en een uitgesproken samentrekkende smaak.

Amegilla quadrifasciata (wilde bij)

Of het nu gaat om de milde en florale smaken van buglosshoning of de donkere, complexe tonen van avocado-bananehoning, de honing van Tenerife biedt een unieke gastronomische ervaring. Het is niet alleen een eerbetoon aan de biodiversiteit van het eiland, maar ook een viering van de samenwerking tussen natuur en traditie. Voor bezoekers is de honing van Tenerife een perfecte manier om de smaak van het eiland mee naar huis te nemen en te genieten van een stukje Canarische cultuur.

Bijen op de Canarische eilanden

De eerste amandelbloesems - Foto Olivier Foubert

Honingbijen op Aeonium - Foto Olivier Foubert

Honingbij in een Aloë soort - Foto Olivier Foubert

Terugblik op het AH seizoen

Helaas, maar het is zo. Naast ons bijenseizoen loopt vanaf nu ook een Aziatisch hoornaar seizoen. Ze vallen niet meer weg te denken uit onze imkerij. Hopelijk voorlopig, maar de vrees is er dat het voor altijd zal zijn. Gaan onze bijen eraan wennen en moet er een Darwiniaans proces doorlopen worden of gaan ze er nooit aan wennen en zullen we ze moeten blijven bestrijden tot het einde der tijden. Alvast is zeker dat dit niet van de ene dag op de andere zal gebeuren. Onderzoek hiernaar is zeker en vast bezig. We zullen dus de jaren de Aziatische hoornaardruk aan onze bijenkasten laag moeten houden om dit Darwiniaans proces de tijd te geven die het nodig heeft.

Na afloop van de laatste voordracht hadden we graag eens met jullie teruggekeken naar het afgelopen jaar. Wat ging er goed, waar liep het fout, wat kan het beter? Als samenvatting van dit jaar kunnen we stellen dat het een zeer moeilijk jaar was voor onze bijen, maar ook voor de hoornaars en vooral daarbij ook voor ons om te anticiperen op de hoornaars omdat bvb de lokstoffen van de lokpotten regenden en de fases hieronder door elkaar liepen in het begin van het jaar.

Het is duidelijk geworden dat we het jaar in 4 fases moeten indelen

Fase 1: (eind) Februari – Mei

Fase 2: Mei -Juli

Fase 3: Juli – September

Fase 4: September – November

Fase 1: De embryonale fase Hierin moet de koningin alleen het nest opbouwen nadat deze uit haar winterslaap is gekomen. De koningin moet opzoek gaan naar voedsel voor haar larven d.m.v. het vangen van insecten, nestmateriaal d.m.v. het afschrappen van houtvezels en het belangrijkste voor deze periode haar zoektocht naar suikers om haar te voorzien van energie om te vliegen. Op dit laatste spelen we in door het plaatsen van SELECTIEVE vallen. Ja er zijn vallen die effectiever zijn, maar die alles afvangen en vergis u niet wij horen vrienden en voorvechters van de natuur te zijn dus hebben we de wespen ook broodnodig om de natuur en biodiversiteit in evenwicht te houden. Jammer genoeg bij mijn weten bestaat er geen slakkenwesp die ons dit jaar had kunnen helpen in onze moestuin. Ik moet het u niet vertellen dat dit evenwicht alreeds verstoord is wanneer je ziet naar je auto. Je vind het misschien niet erg om wat minder insectenkadavers eraf te vegen, maar dus wel een symptoom van de teloorgang van ons insectenbestand die we voor vanalles nodig hebben.

Terugblik op het AH seizoen

Fase 2: Primair nest en suikerzoekende werksters Tijdens deze fase zijn er werksters geboren die de taak van de koningin over nemen. Van groot belang voor ons is dat deze werksters ook veel suikers nodig hebben om het nest warm te houden en te vliegen. Deze periode is DE belangrijkste periode om preventief op zoek te gaan naar nesten. De vallen dienen nu niet meer zozeer om individuen af te vangen, maar de aanwezigheid van individuen te spotten. Zodra er iemand een werkster vaststelt zou je als imker in actie moeten schieten. Indien die persoon die de eerste vaststelling doet direct ook een vliegrichting kan meegeven ben je direct een pak geholpen. In het geval je geen vliegrichting hebt plaats je een 3 à 4 lokpotten een 100-tal meter in de windrichtingen van de vaststelling vandaan en hoopt van daaruit de triangulatiemethode of verhuismethode te kunnen toepassen met andere werksters. In het geval dat je de vliegrichting reeds weet kan je meteen een lokpot plaatsen in de vliegrichting of pas je rechtstreeks de verhuismethode toe. Zoals toegelicht tijdens de lezing zal je deze zoektocht ook moeten kunnen bewijzen als je het nest niet vindt en later op het jaar wil werken met zenders.

Fase 3: Secundair nest en proteïne zoekende werksters In deze fase is het moeilijk om de vorige methode toe te passen. De Aziatische hoornaars genieten tijdens deze periode van het lopend buffet dat ze aan onze bijenkasten kunnen vinden. De larven in het nest worden hiermee volgepropt en scheiden een suikerhoudende vloeistof af (zoals honingdauw) en de werksters komen dan ook niet meer aan onze lokpotten omdat ze niet meer opzoek moeten gaan naar suikers in de natuur. Veel imkers schieten dan ook in paniek en weten niet meer wat ze moeten doen als ze nog niets gedaan hebben, want de bijen durven niet meer buiten komen omdat er te veel hoornaars voor de kast hangen. Je kan ze in deze periode afvangen met een schepnet/trechterconstructie voor je kast of een hoornaarharp plaatsen (hoornaarharp.be) om toch de druk proberen naar beneden te trekken. Een zoektocht met rottende vis wordt soms ondernomen, maar heb ikzelf nog niet geprobeerd. Wat je wel kan proberen, maar het lukt niet altijd, is van een proteïne zoekende hoornaar een suikerzoekende hoornaar maken door deze af te vangen voor de kast, een half uurtje of uurtje honger te laten krijgen en ze dan op een lokpot te zetten waarvan ze drinkt en weer wegvliegt. Als dit lukt kan je weer de verhuismethode toepassen.

Fase 4: Tijd tikt, darren, nieuwe koninginnen, terug suiker zoekende werksters, zenderen

Terugblik op het AH seizoen

en Sammy kijk omhoog Sammy. Tijdens deze periode begint de tijd te tikken. Er wordt darrenbroed aangezet en kort daarna nieuwe koninginnen (gynes). Gelukkig zijn er enorm veel werksters en minder broed waardoor ze terug opzoek gaan naar suikers. Dus je kan terug lokpotten gaan plaatsen en de triangulatie of verhuismethode toepassen. Als je de nest dan nog niet vindt zou je de zendermethode kunnen toepassen. Zoals tijdens de laatste lezing uitgelegd hebben de hoornaars een bepaald gewicht nodig om deze zender te kunnen dragen (minimaal 340mg) die ze dus in deze periode bereikt hebben. Opgepast je moet dan ook wel het verschil herkennen tussen darren, werksters (en koninginnen(die mag je direct doden uiteraard)). Er werden verschillende zenders en volgmateriaal aangekocht door de Limburgse Imkersbond in het kader van Strategisch plan bijenteelt waarvoor zij subsidie hebben aangevraagd en verkregen. Deze werden dan verdeeld over Vlaanderen. Hierover ga ik in dit artikel niet uitweiden, daarvoor moet je de opleiding komen volgen, wat de andere vereiste is om te mogen werken met de zenders. Verder moet men in deze periode volop naar de bomen kijken zeker als de bladeren beginnen vallen want dan worden de nesten beter zichtbaar. Zoals gezegd te tijd tikt voordat de koninginnen uitkomen dus aan de slag ... Als je een nest gevonden hebt meld je het op Vespawatch.be waarna Rato VZW de verdelgng komt doen.

Nu niet alles is zo gelopen als ik had gewild. Er zijn veel nieuwe technieken bijgekomen die nog in hun kinderschoenen stonden en waarvan het nog niet helemaal duidelijk was hoe deze precies gebruikt moesten worden. De communicatie naar jullie en bevolking liep niet zoals gehoopt en de agenda van de samenkomsten liep in de soep door het slechte weer. We mogen zeker onszelf al een schouderklopje geven vanwege de communicatie die we wel hebben kunnen verwezenlijken naar de bevolking toe. We hebben in Zwijndrecht en Sint-Niklaas alvast een voordracht mogen houden waarbij we vallen hebben mogen verdelen naar de bevolking toe. De keerzijde van dit verhaal is dat we niet de juiste informatie hebben kunnen meedelen. Dit is namelijk het volgende. Uit gebruik bij verschillende imkers is gebleken dat men best het lokpotje niet afschermt zodat de hoornaars en wespen er niet aankunnen en dus niet leeggedronken wordt, maar dat men beter gewoon een wiekpotje erin zet en men toch de lokvloeistof toch om de 2à3 dagen vervangt met nieuwe lokvloeistof. Ook een stuk donker broedraam of zelfs (indien je dit bewaard door de winter) wat niet door de bijen uitgelekte verzegelwas erin leggen helpt aanzienlijk om de koninginnen te lokken. We hebben dan ook het plan om dit jaar na de gemeenteraadsvormingen er terug in te vliegen en voorstellen in te dienen om nieuwe infosessies te houden. In dit plan zal allereerst het verdelen van selectieve vallen worden opgenomen en in het tweede geval

Terugblik op het AH seizoen

het verspreiden van lokstoffen die de bevolking gratis kan komen halen op “openbare” plaatsen zoals gemeentehuis, brandweer, politie, ziekenhuizen, WZC’s, ... Ik ga dit helaas niet alleen kunnen doen en zou dan ook graag nog eens een oproep willen doen aan jullie of iemand hiervoor gemeente, deelgemeente verantwoordelijke wil worden. Zij/hij/x fungeert als aanspreekpunt voor die (deel)gemeente en zorgt voor het aanvullen van de bidons. Verder zou het ook kunnen dat er bvb een verificatie van een mogelijk nest (dat ook een gewoon wesp of Eu hoornaar nest zou kunnen zijn) doorgegeven wordt voor verificatie en/of verdelging. Verder onderling af te spreken welke taken je ziet zitten en welke niet. Indien u dit ziet zitten gelieve mij een mailtje te sturen de.peuter.philippe@gmail.com.

Verder hoop ik ook volgend jaar jullie beter en regelmatig te kunnen informeren ik besef ook daar dat ik daarin te kort geschoten ben. In juni heb ik tijd vrijgehouden om gezamenlijke zoektochten te organiseren, maar deze zijn dan in het water gevallen waarna ik niet meer de fut had om er nieuwe in te richten. Tevens was er maar een kleine interesse wat misschien ook wel te wijten valt aan de late of verkeerde communicatie hier omtrent. Het valt mij op dat nieuwsbrieven ook af en toe wel eens in de spam map van de e-mail provider geraken zoals het geval was met de nieuwsbrief over de lezing van het zenderen. Daarom lanceer ik nog eens een warme oproep om uw spam map te openen de e-mails daar eens te bekijken en als er een e-mail van ons bij zit deze te verplaatsen naar het postvak in en/of deze te selecteren en ergens aan te duiden dat dit geen spam is (even googelen hoe dit moet in uw programma) of dat de mail belangrijk is. Hopelijk leert de provider zo dat dit geen spam is, maar een belangrijke mail.

Graag hoor ik graag jullie respons op dit artikel. Hebben jullie nog opmerkingen over dit onderwerp en onze werking hierbij hoor ik het graag.

Groetjes, Philippe

Update harpen

In 2024 heb ik en 150 tal harpen verkocht aan een 100 tal imkers. Vooral regio Leuven, de Kempen, Kust en Regio Limburg Duitsland was de hoornaardruk zeer hoog.

Veel van de imkers beslisten pas de harpen te plaatsen als de volken reeds enkele weken serieus belaagd werden.

Feedback van de imkers is overal positief.

Van zodra de harpen geplaatst zijn beginnen de bijen wederom normale orientatie vluchten te doen, en komen ze dus terug uit de kast.

Ik probeer zolang ik stock heb mijn prijszetting hetzelfde te houden, echter krijg ik door vanuit Portugal dat de prijzen met 30% zullen stijgen (ik ben nu reeds 20%goedkoper dan de andere aanbieders in de markt)

Mischien kan het nuttig zijn te communiceren dat wie harpen zou overwegen, het best niet te lang wacht om te bestellen?

Tot binnenkort,

Met Bij-zonder vriendelijke groeten,

Bert Audenaert

Mobile: 0032 494 52 61 53 Email: info@hoornaarharp.be

Web: www.hoornaarharp.be Address: Kruisdam 7, 9160 Lokeren

Groetjes, Het bestuur

Bestuursorganisatie Wase Imkersbond VZW

Van De Putte Guido, Sint Jansdam 18 9160 Eksaarde - **Voorzitter**
Mail: guido.vandeputte@telenet.be - Tel : 0468 19 77 97

Nicque Marc, Iepenstraat 92 9100 Sint Niklaas - **Secretaris**
Mail: marc.nicque@gmail.com - Tel: 0476 50 99 92

Tim Van Erck, Hoge Bokstraat 232, 9111 Belsele - **Afgevaardigde Stramin**
Mail: timve@hotmail.com - Tel: 0495 49 01 40

Smet Geert, Droogveldstraat 201 2880 Mariekerke (Bornem) - **Bestuurslid**
Mail: smetgeert@gmail.com - Tel: 0496 59 14 38

Foubert Olivier, Kuildamstraat 47 9100 Sint-Niklaas - **Bestuurslid**
Mail: olivierfoubert@hotmail.com - Tel: 0474 54 88 11

Erik Wuytack, Puchelstraat 43, 9120 Vrasene - **Bestuurslid**
Mail: erik.wuytack@gmail.com - Tel: 0496 56 55 06

De Peuter Philippe, Suikerdijkstraat 25, 2070 Zwijndrecht - **Bestuurslid**
Mail: de.peuter.philippe@gmail.com - Tel: 0474 31 34 63

De Rop Koen, Kemphoekstraat 6, 9150 Bazel - **VZW boekhouder**
Mail: koenderop@skynet.be - Tel: 0499 25 20 41

Huygh Nils, Smisstraat 126, 9100 Sint-Niklaas - **Penningmeester**
Mail: admin@waseimkersbond.be - Tel: 0476 96 62 70

Informatiecentrum Bijenteelt Kon.V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I., Krijgslaan 281-S35 9000 Gent. Voor alle informatie bijenteelt en aanverwante onderwerpen 09 264 49 25.

Indienen artikels

Artikels en mededelingen moeten 30 dagen voor de verschijningsdatum van het Waasse Bieke op het redactieadres *admin@waseimkersbond.be* toekomen.

Betalingen WIB op rekeningnummer: BE06 0689 4968 7722 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet. Betaling lidgeld gebeurt door middel van storting op het rekeningnummer met mededeling: Lidgeld jaar / naam / geboortjaar / e-mailadres.

Overname publicaties Het Waasse Bieke:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten van de WIB en artikels van derden blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling van de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

www.waseimkersbond.be